

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, CSÜTÖRTÖK, 1909. MÁRCIUS 11.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 57. SZÁM.

Előfizetési árak.
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések perit sor szá-
mitással díjszabás szerint

A telepítési javaslat.

Kassa, márc. 10.

A nemzeti megerősödés nagy-szerű munkájához, melyet Kossuth Ferenc 200 milliós iparpártolási javaslatával, Apponyi Albert gróf, a nemzeti kultúra érdekében hozott népoktatási törvényvel, Wekerle Sándor az igazságos adóreformmal, kor-szakos kihatással megindított, mint hatalmas láncszem kapcsolódik Darányi Ignác új törvényjavaslata: a telepítés-ről, ingatlan feldarabolásról és egyéb birtokpolitikai intézkedésekről. Ez a javaslat mélyen belenyúl az ország legfontosabb érdekeibe, amikor birtok-politikánkat a modern agrárizmus elvei szerint új alapokra tekteti.

Hazánkban a földbirtok eloszlás a lehető legszerencsétlenebb. Az ország két harmadának szántóföldje kötött birtok, s noha az összes birtokoknak 52%-a esik az 5 holdon aluli törpe birtokra, a magyar birtokosoknak több mint fele része, a haza földterületéből nem bír többet, mint 6 százalékot. Élesíti az ellentétet, ha figyelembe vesszük, hogy az összes 2.800.000 magyar birtokosból csak 3900 nagy-birtokos — vagyis 0.16 százalék, — mégis erre a kevés nagybirtokra a magyar földterületből 31% jut. A középbirtok helyzete még rosszabb. A földterületnek csak 14%-át foglalják le, s a magyar birtokos osztály összeségének még csak egy százalékát sem teszik. A magyar paraszt persze, hogy 5 holdon aluli birtokon megélni nem tud, pusztul, illetve kivándorol, s a középbirtokos is lassan kivész, földje idegen kézre kerül. Tetézi ezt az igazságtalan földelosztást, hogy a kötött birtok a sik magyar vidéken van, hol nincs ipari élet s a nép a földre van utalva.

Az utóbbi időben erősen fellendült a magán parcellázás. Ennek nagy hibája, hogy nem az egészségtelenül nagy földbirtok, hanem amugy is kivésző középbirtok került felosztás alá, hogy a vevők nagyrésze — az Amerikában szerzett pénzen — földéhségtől hajtva tulfizette a birtokvásárt, továbbá, hogy a nemzetiségi bankok, határozottan magyarellenés tendenciával csinálták a birtokfelosztást.

Ennek a szerencsétlen helyzetnek a megváltoztatására vállalkozik Darányi új javaslata. Anyagi eszközei jelentékenyek. Az eddig mozgatott állami tőkén kívül, 120 millió korona

az új telepítési alap. Ezzel már lehet nagyot és céltudatosat alkotni. A javaslat egyik főereje, hogy szigorú ellenőrzést biztosít, amivel az eddig tapasztalt visszaéléseket akarja a birtokfogalomból kiküszöbölni. A magán-telepítéseket és feldarabolásokat (parcellázást) állami engedélytől teszi függővé; az árakat, a terveket, szerződéseket, kölcsönöket az állam közegei ellenőrzik.

Az egész javaslat magja a 7. szakaszban található, mely szerint három birtokkategóriát akar szaporítani s az életképes parasztbirtokot, mely legalább oly terjedelmű legyen, hogy a telepes személyes gazdálkodás mellett családjával együtt kizárólag a telepnek jövedelméből megélhessen, a vételárt törleszthesse és mindennemű köztartozásait teljesithesse. A munkások kerti birtokát, mely oly terjedelmű legyen, hogy a telepes és családja abból és a kínálkozó munka alkalmából foglalkozásának megfelelően megéljen s előbb említett kötelezettségeit teljesithesse. A középbirtokot, mely legalább oly terjedelmű legyen (500 hold), hogy a telepen abból a saját vagy a családja vezetésével üzőtt belterjes gazdálkodással a fent meghatározott kötelezettségen felül még a közélet által támasztott követelményeknek is megfeleljen.

Kár, hogy a parasztbirtok és a munkásbirtok terjedelme nincs megállapítva, ez azonban sok tekintetben a föld helyi viszonyaitól függ. Az új törvény a középbirtokos telepestől gazdasági akadémiai végzettséget kíván s képességet arra, hogy a többi telepest szociális és gazdasági téren vezetni tudja.

A parasztbirtokos és munkásbirtokos telepestől büntetlen előéletet s legalább annyi vagyont, amiből a vételárt 10 százaléka és a telep felszerelése kikerül. A visszavándorlás előmozdítása végett a miniszter megengedheti, hogy a vételárt minimális első részlete is, több, apró részletben legyen fizethető.

Rendkívül nagyjelentőségű a javaslatnak az a része, mely a haszonbérleti telepítésről szól. Ez által gondoskodás történt, hogy ezentul állami felügyelet alatt a parasztság bérlőtársulatokat alapithasson, úgy hogy lehetővé váljon részükre a holtkézi nagy uradalmak közvetlen kibérlése. S még távolabbi perspektívát nyújt az, hogy mihelyt az ingatlan forgalmi korlátossága megszűnt, a tulajdonos köteles

a telepessel a haszonbérleti szerződés helyett újabb, a telepesnek a telep-helyhez való tulajdonjogát biztosító telepítési szerződést kötni (116. §.)

Hasonló jelentőségű a javaslat 337. §-a, mely a földmivelési kormányának a holtkézi birtokra elővásárlási jogot ad. Erős birtokpolitikai védvám a külföldiek ellen, hogy holdanként 50 korona illetéket tartoznak a telepítési alap javára fizetni.

Ez nagyjából a törvényjavaslat, melynek hatalmas nemzeti és szociális gondolatát lelkesedéssel fogadta a törvényhozás s a függetlenségi párt annak sürgős letárgyalását biztosította.

A politikai helyzet.

A kibontakozás lehetősége.

Andrássy a helyzetről.

Az állami bank terve.

A függetlenségi párt hétfő esti értekezlete óta, noha a helyzet nem tisztult meg végképen a bujkáló veszedelmektől, mégis reménnyel néznek a mértékadó körök a legközelebbi jövő alakulásai elé. Andrássy Gyula grófnak és fele együtt az alkotmány-pártnak visszatért a kibontakozás lehetőségébe vetett reménye. Sokat tárgyalták legutóbb az állami bank tervét, mely állítólag Popovics Sándor államtitkártól származik.

Andrássy a helyzetről.

A függetlenségi párt egyik tagja megkérdezte Andrássy Gyulát, megvan-e elégedve ő és az alkotmánypárt, a függetlenségi párt tegnapi határozatával, helyesebben a hatással, a melyet Kossuth Ferenc nevezetes levele a pártra tett. A belügyminiszter így válaszolt:

— Kossuth levelének tartalmát már hétfő délután ismertük s tudtuk azt is, mit tartalmaznak az értekezleten történt felszólalások. Megvallom tökéletesen így képzeltük el az adott helyzetben az öntudatos hangú levél hatását.

Később így nyilatkozott Andrássy Gyula a helyzetről:

— A helyzet tarthatatlan ma is. Sürgős intézkedésre van szükség. En és pártom állandóan azon igyekszünk, hogy minél elkövetkezzék valamilyen formájában az új alakulás. Kívánatos volna, hogy a változás már legközelebb, lehetőleg egy héten belül megtörténjék.

Az állami bank terve.

A képviselőházban tényként beszélték, hogy Bécsben a bantárgyalások a legközelebb új alapon: az állami kartellbank alapján idúlnak meg. A terv, mely Popovics államtitkáré, elég rokonszenves fogadtatásra

talált. A függetlenségi párt egyik előkelő tagja, akinek a kormányval való barátságos viszonya közismert, s ki így annak terveiről, szándékairól és intencióiról tud, egy fővárosi hírlapíró előtt így nyilatkozott:

— Hallottam a tervről, azt azonban, hogy valóban komoly-e, nem tudom. Az állami bankot a függetlenségi párt szempontjából is elfogadhatónak tartom, mert kétségtelen, hogy állami önállóságunkat az ugyanolyan mértékben kidomborítaná, mint a részvénytársasági alapon létesített jegy-bank.

Ami kifogás az önálló banknak ez ellen a formája ellen eshetik, mind közgazdasági természetű. Így jogosult a kifogás a bank ellen abból a szempontból, hogy a kényszerarólyam veszedelme állandó lesz. Jogosult az a kifogás, hogy az állami bank növeli a kormány omnipotenciáját, mert teljesen centralisztikus intézménynek készül s körülbelül olyan lesz, mint a postatakarékpénztár. De előnye is vannak az állami banknak a részvénytársasági bank fölött. S az először is az, hogy az állami bank hogyha megvalósítható, a kormányok könnyebben köthetnek egymással kartelt, mint a részvénytársasági alapon létesült önálló bank vezetősége. A mostani nemzetközi viszonyokra való tekintettel is előnyösebb az állami bank.

A kormány egyik tagja az állami bankokról ezt mondotta:

— A tervről magáról nem nyilatkozhatom, csak megállapíthatom, hogy ez az eszme már két esztendővel ezelőtt merült fel s nagyon sajnálom, hogy akkor abban maradt.

A kibontakozás utja.

Holló Lajos lapja mai számában „A kibontakozás utja” címmel azt írja, hogy miután Kossuth Ferenc bejelentette, hogy a kartelbank meghiusulása esetén az önálló magyar banknak igyekszik megnyerni az összes alkotmányos tényezőket, vagyis az egész kormányt és az uralkodót, meg van adva a kibontakozás utja. Ez az ut nem más, mintha Kossuth Ferenc előbb említett törekvése mielőbb sikert arat. Ennek első stádiuma az, hogy a magyar kormány a maga egészében foglaljon állást az önálló kartelbank meghiusulása esetére az önálló bank mellett.

Belépések a 48-as pártba.

Nagy határozottsággal emlegetik — egy fővárosi lap szerint — hogy *Wekerle* is hozzájárult az önálló bank létesítéséhez, még pedig *állami bank* formájában. A bankkérdésben pár hét alatt döntés várható. Ezzel azután a politikai krízis is megoldás alá kerül. Kossuth kijelentette, hogy „az országos 48-as párt” a maga táborában szívesen lát mindenkit, aki az ország politikai és gazdasági függetlenségeért akar küzdeni. Hír szerint *Wekerle* be is lépne az önálló bank megvalósítása esetén a függetlenségi pártba és vele együtt a 67-esek közül sokan.

Mozgósítási előkészületek.

(Nyomják a mozgósítási parancsot. — A városi tisztviselőket is viszik. — Mindenki bevonul, csak az aggok és bénák nem. — A vasut készenlétben.)

Ma már még a legbeavatottabb politikusok is dodonai választ adnak arra a kérdésre: lesz-e háború? Az események küszöbén

valami tétovázás mutatkozik és egyik percben sem lehet megmondani, hogy a háborúhoz vagyunk-e közelebb vagy a békéhez? Napok előtt március 10 re helyezték a kritikus napot. Ez hála Istennek szerencsésen elmúlt, a mozgósítási parancs nem jelent meg. A készülődések azonban arra mutatnak, hogy a veszedelem nem mult el és a katonai szervezet a megkezdett komolysággal és sietséggel folytatja ma is a készülődést.

A hadi készülődésekről egy nagyváradi lap ma a következőket közli:

Az utóbbi napokban egymást érik a központból kibocsátott bizalmas utasítások. A nagyváradi katonai ügyosztály részére is több rendeletet küldtek e napokban a honvédelmi miniszteriumból. A rendeletek küldése oly sűrűn történik, hogy pl. csütörtök napján négy rendeletet küldtek el Nagyváradra. E sürgős iratok egyike közli azoknak a plakátoknak megállapított szövegét, amelyeket majd a mozgósítás napján ki kell függeszteni. A hatóság e szerint előre fogja elkészíteni a mozgósítási falragaszokat és amint megjön a vészjelző távirat, a következő percekben már aggatni fogják a háborus parancsot.

Nagy meglepetést okozott a városnál az a most érkezett rendelet is, mely afölött intézkedik, hogy mely tisztviselők mentenek föl mozgósítás esetén a bevonulás alól, hogy a közszolgálatot teljesítsék. A leérkezett rendelet nagy szigorúságról tanuskodik, ugyanis a közigazgatás ellátására nem sok tisztviselő hátrahagyását engedi meg a hadvezetőség.

Még egy nagyjelentőségű körülményre vonatkozólag történt intézkedés. Rendelet érkezett a katonai ügyosztályhoz, hogy mozgósítás esetén minden ember, aki nem béna, vak, süket, vagy sánta, 18 éves korától 42 éves koráig bevonulni tartozik, ha katonai szolgálatra nem is volt alkalmas. Ezek közül a 36 éven aluliakat 14 napi kiképzés után a hadi színterre fogják indítani. A 36 éven felüliek pedig itthon fognak maradni és a helyőrségi szolgálatot látják el, mint népfőlkölk.

A nagyváradi lap értesülése annyiban érdemel figyelmet, amennyiben annak ténybeli adatai Kassára is vonatkoznak. A mozgósítási előkészületeket ugyanis *egyöntetűen csinálják az egész országban, még pedig a miniszterium központi utasítása mellett.*

Noha a kassai katonai ügyosztály a hivatalos titoktartást megőrzi, a nagyváradi pontos értesülésből azt is megtudjuk, hogy Kassára is hasonló rendeletek érkeztek, valamint az ország más törvényhatóságaihoz is.

HIREK.

— **Előadás Böcklin művészetéről.** *Takács Menyhért* dr. jászvári prépost-praelátus, ma este 6 órakor a főgimnázium tornacsarnokában *Böcklin* művészetéről tart ismeretterjesztő előadást, s ugyancsak Böcklin műveit fogja e hó 11-én ugyanazon helyen és időben vetített képekben bemutatni. Az előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Ötven év után nyugalomba.** *Varga László* tb. rendőrkapitány most nyújtotta be nyugdíjaztatása iránti kérvényét Kassa város törvényhatóságához. A beadványban fölemli, hogy 1861. év óta áll a város szolgálatában, mint hivatali esküt tett tisztviselő,

ami a Rákóczi és millenáris esztendőt becsámítva 50 szolgálati évet jelent. Kérvényében arra kéri a közgyűlést, hogy nyugdíját a jogvégzett rendőrfogalmazóknak járó 3400 korona illetményben állapítsa meg. *Varga*, aki most 70 esztendő, ennek a méltányos kérelemnek meghallgatásában valószínűleg részesülni fog. A nyugdíjazást az e havi közgyűlés tárgyalja.

— **A városi Uránia színház.** A városi szépítő egyesület által tervbe vett városi Uránia színház építése a legközelebb az Erzsébet-téren megkezdődik. Erre vonatkozóan az egyesület nevében *Ékes Lajos* dr. városi tanácsos, ügyvezető igazgató szerződést kötött *Sándi Gyula* budapesti műépítésszel, akinek tervei szerint összesen 27.000 koronába kerül az építkezés. A berendezés 4000 K, felszerelés 11.000 K, vagy is a színház üzembehozatala 42.000 K emészt fel. Az építkezés gyors tempóban fog haladni, úgy hogy a városi mozi tavasz végén felépül s a színház távozása után, vagyis május hó közepén az előadásokat kezdi.

— **Csordák Lajos képei.** *Csordák Lajos*, a Nagyszaláncon élő jeles festőművész 4 újabb rendkívül sikerült alkotását hozta Kassára. Ebből két vásznat *Ékes Lajos* dr. tanácsos vásárolt, míg a másik két képe *Varga Kálmán* tanácsos irodájában megtekinthető.

— **Fizetéseképtelenség.** *Guttman Ignác* és társa kassai kereskedő cég fizetéseképtelenséget jelentett be.

— **Egy női szabadságharcos halála.** Tállyáról írják nekünk, hogy *Huzsik Jánosné*, aki 1848-ban részt vett a szabadságharc hadjárataiban és élete végéig büszkén emlegette, hogy a szabadságharc vezéreit és tábornokait mind személyesen ismerte, 90 éves korában meghalt. *Huzsik Jánosné*nek *Kossuth Lajos*tól is volt egy hozzáírt levele, amelyet mindig szent ereklye gyanánt őrzött.

— **Vanderbilt Gladys** — budapesti háztulajdonos. *Széchenyi László* gróf felesége egy nap óta budapesti háztulajdonos. 450 ezer koronáért megvette *Semsey László* gróf *Andrássy-ut* 104. szám alatti házat. A grófi pár a jövő szeptembertől kezdve Budapestre költözik és részt fog venni a társaséletben.

— **Erzsébetteri csendélet.** Tegnap délután az Erzsébet-téren, a favágók börténjén, hajba kapott *Nostricsik Elek* napzámos *Csuba Márton* favágóval. *Csuba*, a kapott pofonokra követ ragadott s azzal többször fejbe vágta támadóját. Az épületes jelenetnek a rendőr közbelépése vetett véget.

— **A tejpiacról.** A rendőrség bekísérte *Kristóf* Andrást, mert rozsdás kannából tejet árusított.

— **Gondolatolvasó Kassán.** *Roth M.* impresszárió tegnap egy 13 éves fiúval — aki médiuma — szerkesztőségünkben járt s produkálta a szuggeszio útján keresztülvitt gondolatolvasást. A bekötött szemű médium, aki háttal állott a produkciónak, pontosan megmondta az egyik hírlapíró óráján az időt, egyik munkatársunknak bérmanevét, afölött több tagu számjegyeket, továbbá a különféle eszközök nevét, amelyet megérintettünk. A gondolatátvitelnek ezt a meglepő produkciót a kis médium a központi szalodában (*Kossuth L. utca*) I. em. 6. számú szobában produkálja csekély belépő díj mellett, ahol azonkívül más intímabb gondolatokat is megfejt s jó tanácsokkal szolgál.

Pilseni sör a Kaszinó-vendéglő helyiségében [Fő-utca 82. sz.]

Naponta friss csapolás

Az étteremben: 1 korsó 17 kr.; 1 pohár 11 kr.

A sörcsarnokban: 1 korsó 16 kr.; 1 pohár 10 kr.

Vasár- és ünnepnapokon **Müncheni Kindlbräu** kimérése.

— **Amerikai munkásviszonyok.** A kivándorlók valószínűleg nem tudják, hogy Amerikában ma is rendkívül kedvezőtlenek a munkásviszonyok. Az amerikai vasipar, amely az amerikai munkásnép nagy részét szokta foglalkoztatni, már hosszabb idő óta meghosszabbította az üzemét s hogy nagyobb nyereségre tegyen szert, leszállítja a munkabért. Így az acélművek tíz százalékkal csökkentették a munkások bérét. Ez a munkabércsökkenés az amerikai keleti államok vas- és acélműveiben legalább hetvenezer munkás keresetét annyira csökkentette, hogy azok nem is tudnak megélni. Ilyen körülmények között a munkásnak alig van betevő falatja s azok a nagyhangú ígéretések, amelyekkel a hajóstársaságok ügynökei kivándorlásra csábítják az ország munkásnépét, csak arra valók, hogy minél több fedélközi utast szerezzenek a hajóstársaságoknak s nem törődnek azzal, hogy nyomorúságba döntenek sok embert, akik itthon két kezük munkájával sokkal könnyebben boldogulnak, mint Amerikában.

— **Tömörfabutor-raktár.** A *Jakobovics Ármán és Testvére* előnyösen ismert, jóhírű butorkereskedő cég, mint azt lapunk vasárnapi számában megírtuk, butorraktárát egy új osztályllyal szaporította. Megszerezte ugyanis a cég *Kassa, Abauj-Torna, Zemplén-, Sáros- és Szepes-vármegyék* részére egy elsőrangú *tömörfa* (massiv) *butorgyár kizárólagos* elárúsítását, illetve képviselői és fenti helyeken külön mintatermeket állíttat. A cég régi jó hírű garanciát nyújt arra, hogy a most bevezetett új butorok is kizárólag elsőrendű minőségűek lesznek és szolid áron lesznek eladva. Különösen ajánlatos a *tömörfabutor* szállodák, fürdőhelyek és villák berendezésére. A cég hirdetései állandóan láthatók egy helyi, mint a felvidéki lapokban, melyekre felhívjuk a t. község figyelmét.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Részgyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Színház.

— **Jákó Amália vendégszereplése.** Az új Bernstein egyik legnehezebb szerepében *Jákó Amália* komoly és figyelemre méltó tehetség tanujelét adta. A fiatal színésznőt a közönség is rokonszenvesen fogadta. Csütörtökön új szerepben lépteti fel az igazgató a vendéget és pedig a *Szobalány* című francia bohózat egyik szerepében. *Bilhaud* és *Hennequin* bohózata már több éve, hogy a műsorról lekerült. Annak idején kacagtató cselekményével és vidám alakjaival és az egész darabon végig vonuló pompás humorral, sok derűs estét szerzett a közönségnek. Maga a mulatságos bohózat is figyelmet érdemel s az érdeklődést csak fokozza *Jákó* vendégszereplése. A *szobalány* szereposztása a következő: *Lebrunois* — *Faragó*; *Laviette* — *Szomori*; *Francois* — *Lugosi*; *Legris* — *Ujvári*; *Nelly Rosier* — *Jákó Amália*; *Clemence* — *Fái Flóra*; *Valentin* — *Komáromi Margit*.

— **Tündérszerelme és Aranyvirág.** Ezt a két kitűnő magyar daljátékot a hét két utolsó köznapján hozza színre a társulat. Pénteken adják a tündérszerelme című operettet, melynek egyszerű előadását *Várdi Margit*, *Magyari* és *Faragó* kipróbált művészeté biztosítja. — Rég nem élvezték *Huszka* és *Martos* egykor nagyhatású operettjét az *Aranyvirág*ot, melyet új betanulással szombaton újít fel a színház. A szebbnél szebb melódiák bőségével és érdekfeszítő cselekménnyel büszkélkedő operettben a társulat legjobb erői játszanak.

— **Két diszeldadás.** Nemzeti ujjáébredésünk ünnepléséből kiveszi a maga

részét a színház is. Vasárnap este, március idusának előestéjén színre kerül *Vachot* Imre hazafias színműve a *Budavár bevétele*, míg hétfőn, a nemzeti ünnep estéjén *Beóthy László* és *Rákosi Viktor*nak a magyar szabadságharcból merített tárgyú, szép darabja az *Aranylakodalom* kerül színre. Mindkét diszeldadás a társulat valamennyi tagja részt vesz s a főbb szerepeket a legjobbak játsszák.

Színházi műsor:

Szerda: harmadszor, *Izrael*.
Csütörtök: márc. 11-én páros bérlet *A szobalány*. Bohózat.
Péntek: márc. 12-én, páratlan bérlet *Tündérszerelme*, Daljáték.
Szombat: március 13-án, páros bérlet *Aranyvirág*. Operett.
Vasárnap: márc. 14-én, d. u. leszállított helyárrakkal: *A drótosítót*. Operett. Este rendes helyárrakkal páratlan bérletben *Budavár bevétele*. Színmű.
Hétfő: márc 15-én, bérletszünet diszeldadásul *Aranylakodalom*. Színmű.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése.

Budapest, márc. 10.

A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt.

Wekerle Sándor miniszterelnök visszavonta a kereskedelmi és vámszerződések megkötéséről szóló törvényjavaslatot.

Lukács László bejelenti, hogy az oraviczai választáson mentelmi jogát megsértették.

Ezután felolvasták az interpellációs könyvet, majd folytatták a jövedelmi adó tárgyalását.

A 22. szakasznál *Vázsonyi Vilmos*, *Mezőfi Vilmos*, *Pető Sándor*, *Polónyi Géza*, gróf *Andrássy Sándor*, *Thaly László* és *Bozóky Árpád* ajánlanak módosításokat. *Wekerle* miniszterelnök megnyugtató kijelentései után a szakaszt *Polónyi* és *Thaly* módosításaival fogadták el.

A 24. szakasznál *Polónyi* azt kívánja, hogy a munkaképtelen egyének ne fizessenek adót. *Wekerle* ehhez hozzájárul.

A 25. szakasznál *Vázsonyi*, *Mezőfi*, *Eber Antal*, *Thaly László* és *Szabó István* ajánlanak módosításokat *Wekerle* hozzászólása után *Eber* és *Szabó* módosításait fogadják el.

Szünet után *Rakovszky* István elnökölt. A jövedelmi adót a 42. szakaszig tárgyalják le.

Ezután áttértek az interpellációkra. *Beniczky* Ödön a beraktározási uzsora, *Farkasházy* Zsigmond pedig a Szanin elkobzása tárgyában interpelláltak meg az igazságügyminisztert.

A bankügy.

Budapest, márc. 10.

A bankbizottság mai ülése csendes lefolyású lesz. Azt fogják elhatározni, hogy a jelentést beterjesztik a Házhhoz, de csak akkor kéri napirendre

tüzni, mikor a két kormány között a tárgyalások befejezést nyernek.

A balpárt ezzel szemben indítványozni fogja, hogy a jelentést haldéktalanul vegyék tárgyalás alá.

Ma délelőtt egy makói küldöttség tisztelgett *Justh Gyulánál* és arra kérte őt, hogy rendületlenül tartson ki az önálló bank mellett.

Háborus hírek.

Bécs, márc. 10.

Mára várják Bécsben a szerb válaszcímjegyzéket. A tőzsdén az a hír terjedt el, hogy a válasz nem lesz feltétlenül elutasító és Szerbia hajlandónak nyilatkozik közvetlenül is tárgyalni a monarchiával.

Belgrád, márc. 10.

György trónörökös a bandák vezetőivel tárgyalt és kijelentette előttük, hogy a területi követelésekről nem mondhatnak le. Az önkéntes csapatok előtt azt a kijelentést tette, hogy újabb orosz segítséget várhatnak, mellyel legalább a szandzsákban találhatnak kárpótlást.

Horvát verekedések.

Zágráb, márc. 10.

Ma a *Starcevic* és *Fránk*-pártiak közt újabb verekedés volt, melyben egy jogász és egy volt képviselő súlyosan megsebesültek.

Véres dráma.

Budapest, márc. 10.

Ma reggel *Schneider János* szabólegény a *Kertész-utcán* agyonlőtte *Mayer Julia* cselédlányt, azután pedig két lövéssel önmagát sebezte halálra.

Kassai Nemzeti Színház.

1909. március hó 10-én (páratlan),

harmadszor:

Izrael.

Francia színmű 3 felv. Irta: Henry Bernstein. Fordította: Cholhoky Viktor.

SZEMÉLYEK:

De Croucy Ágnes, hercegnő	—	Jákó Amália
De Croucy Thibault, Claire hercege	—	Bárony Aladár
Gutlieb Jusztin	—	Komjáthy János
Szilvián páter	—	Faragó Ödön
De Gregenoy gróf	—	Dr. Rác Ede
De Saller gróf	—	Bartha István
De Mauve	—	Ujvári Lajos
Ciskourt	—	Szomorj Miklós
De Moribe gróf	—	Barics Gyula

A Deák Ferenc-utcai 50—51. számú

Bárkay ház eladó.

A ház törvényes örököseinek megbíztotta 1—2 napig Kassán időzik, aki, komoly vevőknek bő felvilágosítást nyújthat.

Cím: Klein József Schaklház-szálloda.

M. kir. államvasutak. — Üzletvezetőség Miskolcon.

4037. I. sz. 1909.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Üzletvezetőségünk területén folyó évben szükséges 4700 q. portland cement szállítására nyilvános pályázatot hirdetünk.

A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás az alólirott üzletvezetőség általános osztályánál megtekinthető és ugyanott díjtalanul kapható.

A szabályszerűen kiállított egy koronás magyar kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok a 60 fillér értékű okmánybélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve és ezen külcimmal

„Ajánlat a 4037 909. számhoz” legkésőbb 1909. évi március hó 31-ig déli 12 óráig az alólirott üzletvezetőség I. általános osztályának benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó mennyiség értékének 5%-a legkésőbb 1909. évi március hó 30-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott, valamint olyan ajánlatok, melyek nem az előirt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújthatnak be, figyelembe vételni nem fognak.

Miskolc, 1909. március hó 4-én.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége.

5 szobás I. em. lakás

: minden mellékhelyiségekkel :

május 1-től kiadó

gróf Bercsényi-u. 10. sz. (I. em.) alatt.

Bővebbet: Dr. ZÄHLER ALADÄR

ügyvéd irodájában Fő-utca 35. I. em.

Okleveles zongoratanárnő

intelligens családoknál zongoraleckékre vállalkozik. Kezdők számára kitűnően bevált tanítási módszerrel rendelkezik. Haladók továbbfejlesztését, valamint a művészi korrepetálást elvállalja. — Cim: **Major Rózsi** Fő-utca 66. sz. II. em. 20. ajtó.

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Murányi József kiadó.

BERAKTÁROZÁSBÓL VISSZAMARADT

VALÓDI PERZSA SZŐNYEGEK

MINDEN ÁRBAN ELADATNAK

Grün és Hübsch szállítóknál, Bercsényi-utca 1. szám.

Jakobovics Ármin és Testvére

— első kassai butorminta-terme és butor-áruháza —

Kassán, Fő-utca 39-ik szám alatt (saját házában)

Telefon 171. a székesegyházzal szemben. Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választéku készletet **szilárdan dolgozott** butorokból minden most használt fában és **stylben**, ugymint: teljes háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalonberendezések-ből, luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdivánok, ottománok és mindennemű **matracokból**; ugyszintén elvállalunk mindennemű **diszitési és kárpitos munkákat** is. — Továbbá nagy raktárt tartunk **szőnyegek- és függönyökben.**

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a n. é. közönség becses tudomására, hogy a főpapság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint teljes menyasszonyi berendezéseket ugy helyben, mint vidéken

≡ kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk. ≡

Dús raktár mindennemű rézbutorokban.**Specialisták modern angol bőrbutorokban.**

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített külön osztályt

tömörfa (massiv) butorokban,amennyiben egy elsőrangú tömörfa (massiv) butorgyárnak a **kizárólagos elárusítását, illetve képviselését**

Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepes-megyék részére átvettük és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlható ez a **tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák berendezésére.**

Hirdetések felvétetnek a kiadóban**Haltenberger Béla**

ruhafestő-, vegytisztító- s gőzmosó-gyára Kassán.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint **gyáram lényeges bővítése** folytán a **ruhafestést vegyi tisztítást, valamint a fehérenemű gőzmosást az ismert jó kivitelben sokkal rövidebb idő alatt**

mint ezideig, végezhetem. — Az őszi és téli ruhák, szörmeneműek stb. **mielőbb való be- küldése ajánlatos.**

Atvételi üzletek Kassán: **Kossuth L.-u. 3. Fő-u. 85. (Andrássy-pal.)** Gyár: **Deák Ferencz-u. 32/34. Szerecsen-u. 3.**

Alapítás évi :
1810.Telefonszám :
70.

Nyomatott VITÉZ A. UT.KASSA.